

Naistenterveys ja työkyky – aliarvostettu yhteys?

Terhi Piltonen

professori naistentaudit ja synnytykset

äiti, työntekijä, puoliso, sisko, ystävä, täti, työkaveri, esihenkilö

Euroopan sosiaalirahasto plus (ESR+)

**OULUN
YLIOPISTO**

Tunnistatko tämän henkilön?

Nainen 27v.

- Motivoitunut työstään
- Säännöllisiä poissaoloja
- Pinna kireänä, voi tehdä työtehtäviä valikoidusti
- Taustalla endometrioosi
 - 10% naisista
 - Kohdun limakalvon kudosta kasvaa väärissä paikoissa aiheuttaen kiinnikkeitä, tulehduksellisen tilan vatsaonteloon ja voimakkaita kipuja
 - Taustalla vaikeita kipukohtauksia ja useita toimenpiteitä
 - Lapsettomuus kuormittaa
 - Hankal löytää hyvää työasentoa ja työympäristöä
 - Kipulääkkeiden väärinkäyttöä

Marilyn Monroe

- Motivoitunut työstään
- Säännöllisiä poissaoloja
- Pinna kireänä, voi tehdä työtehtäviä valikoidusti
- Taustalla endometrioosi
 - 10% naisista
 - Kohdun limakalvon kudosta kasvaa väärissä paikoissa aiheuttaen kiinnikkeitä, tulehduksellisen tilan vatsaonteloon ja voimakkaita kipuja
 - Taustalla vaikeita kipukohtauksia ja useita toimenpiteitä
 - Lapsettomuus kuormittaa
 - Hankal löytää hyvää työasentoa ja työympäristöä
 - Kipulääkkeiden väärinkäyttöä

Nainen 34v.

- Erittäin sitoutunut työhönsä ja työyhteisöön
- Ongelmana työssä jaksaminen, uupuminen ja voimakas sosiaalinen paine ulkonäöstä
- Mielialaoireita ja pitkiä sairaslomia
 - Taustalla munasarjojen monirakkuklaoireyhtymä PCOS (n 10-15% naisista)
 - Painonhallinta ongelmallista, lisää riskiä aineenvaihdunnallisille sairauksille, lapsettomuudella ja mieleialaoireille.
 - Saanut PCOS-diagnoosin lapsettomuushoitojen yhteydessä
 - Hankalana oireena painonhallinta ja liikakarvankasvu
 - Merkittävä määrä rahaa ihohoitoihin
 - Syömishäiriö ja kehonkuvan ongelmia, bulimia, ortoreksia, toistuvaa laihduttamista ja laihdutuslääkkeiden käyttöä

PCOS

Victoria Beckham

- Erittäin sitoutunut työhönsä ja työyhteisöön
- Ongelmana työssä jaksaminen, uupuminen ja voimakas sosiaalinen paine ulkonäöstä
- Mielialaoireita ja pitkiä sairaslomia
 - Taustalla munasarjojen monirakkuklaoireyhtymä PCOS (n 10-15% naisista)
 - Painonhallinta ongelmallista, lisää riskiä aineenvaihdunnallisille sairauksille, lapsettomuudella ja mieleialaoireille.
 - Saanut PCOS-diagnoosin lapsettomuushoitojen yhteydessä
 - Hankalana oireena painonhallinta ja liikakarvankasvu
 - Merkittävä määrä rahaa ihohoitoihin
 - Syömishäiriö ja kehonkuvan ongelmia, bulimia, ortoreksia, toistuvaa laihduttamista ja laihdutuslääkkeiden käyttöä

**Naistyyppillisten oireiden
moninaiset muodot
–tunnistatko nämä?**

Naistyyppillisiä oireita

- **Virtsankarkailu**

- Pakko-oireinen
- Ponnistus
- Sekamuotoinen

- **Vuotohäiriöt**

- Epäsäännölliset vuodot (PCOS)
- Runsaat vuodot
- Vuotojen puuttuminen
- Kivuliaat vuodot (endometrioosi)

- **Mielialavaihtelut**

- PCOS, endometrioosi, menopaussi, PMS, PMDD, raskaus

- **Kivut**

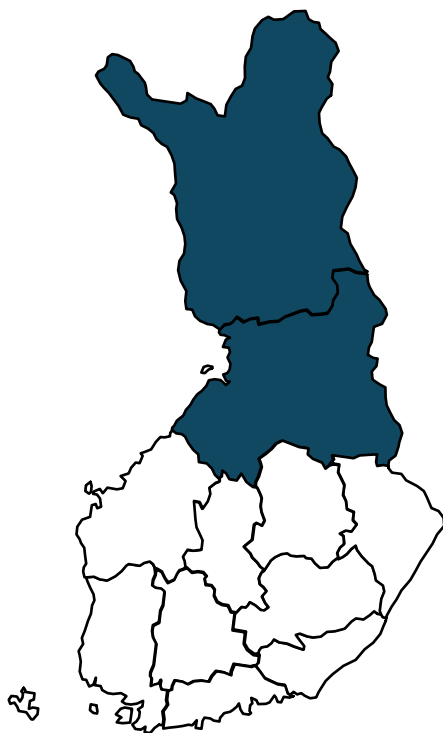
- Kuukautiskivut, yhdyntäkivut, virtsaamiskivut, ulostamiskivut, ulkosynnyttimien kipu, emätinkipu

- **Väsyminen, uupumus**

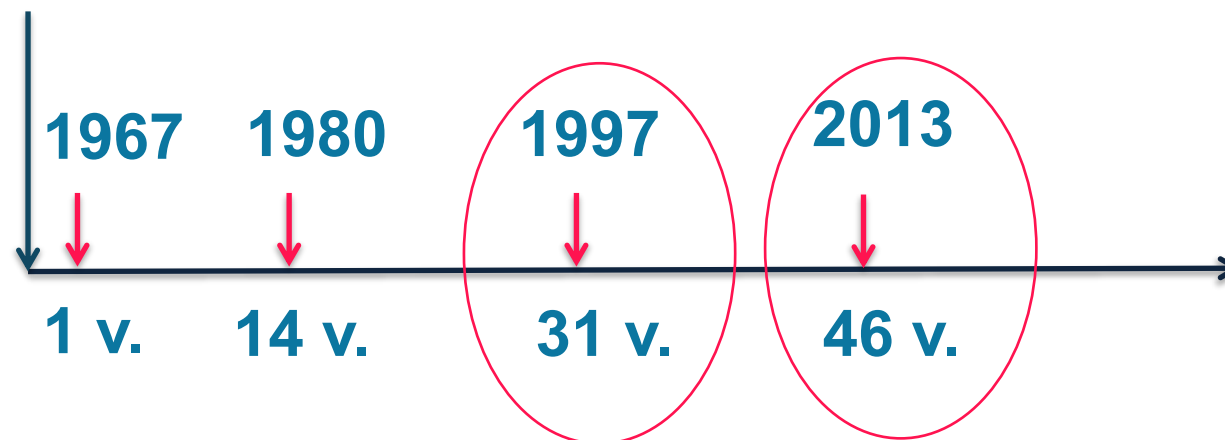
- Endometrioosi, PCOS, raskaus, vaihdevuodet

Tutkimusaineistona Pohjois-Suomalainen väestö

Syntymä
1966

NFBC 1966

- Osallistujia N=12231
- Naisia N=5991

Endometrioosi
PCOS
Virtsankarkailu
Varhaiset vaihdevuodet

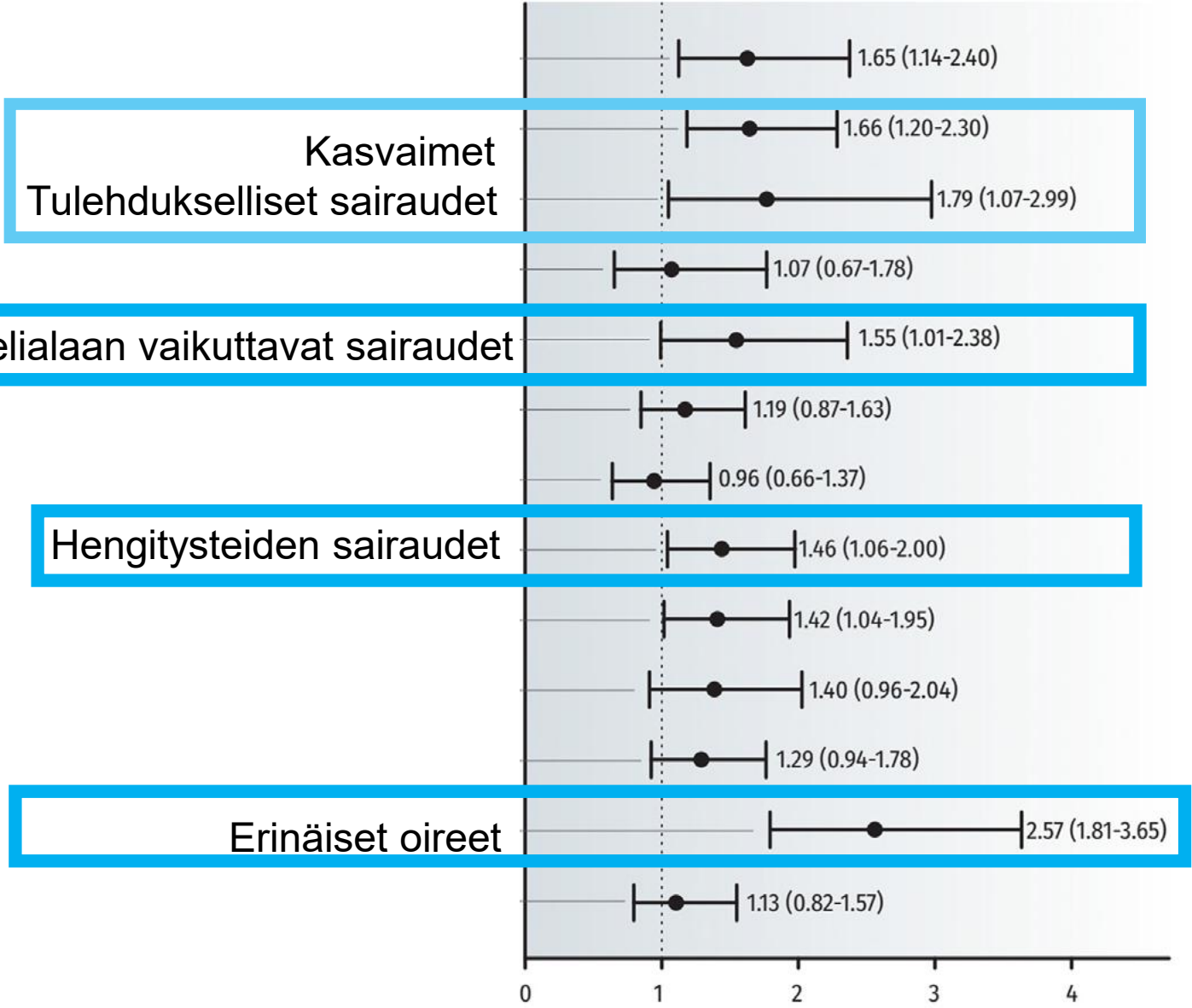
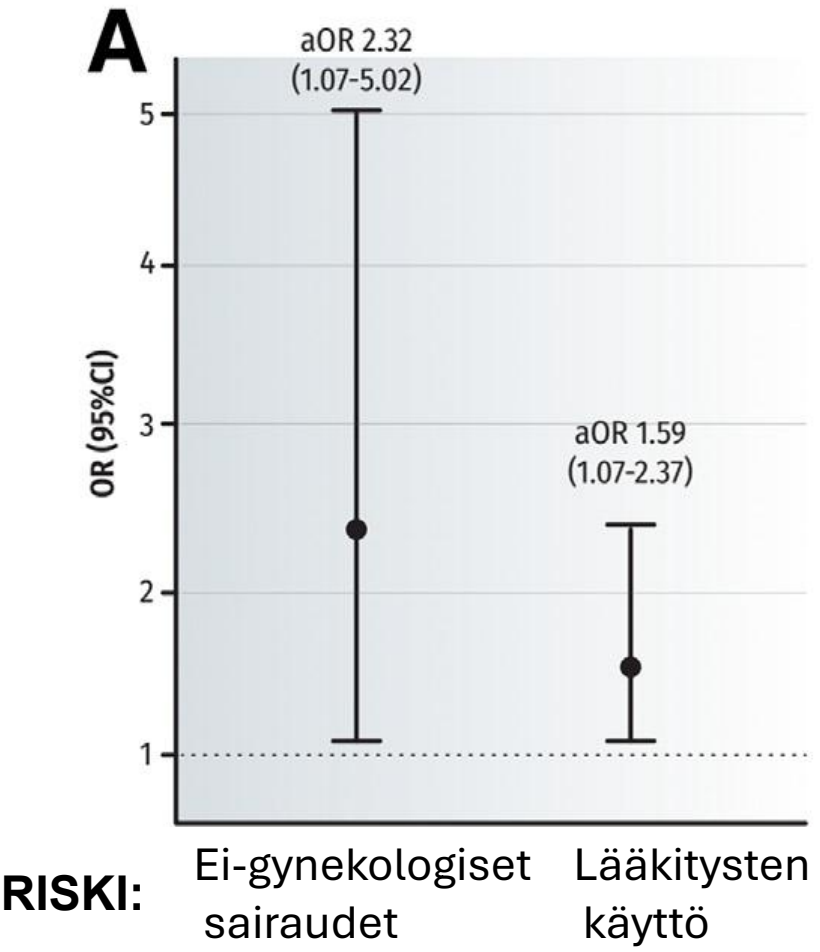
Sairastavuus ja työhyvinvointi

LT Henna Rossi
Naistentautien erikoislääkäri
Urogynekologi

Endometrioosi ja sairastavuus

Endometrioosi ja työhyvinvointi

- Huonompi työkyky ja enemmän poissaoloja (+10 pv 2 vuoden seurantajaksolla)
- Työhön sitoutuminen hyvää (ei pidempiä katkoksia tai työttömyyttä)
- Ei riskiä ennenaikaiselle eläköitymiselle

Sairastavuus ja työhyvinvointi

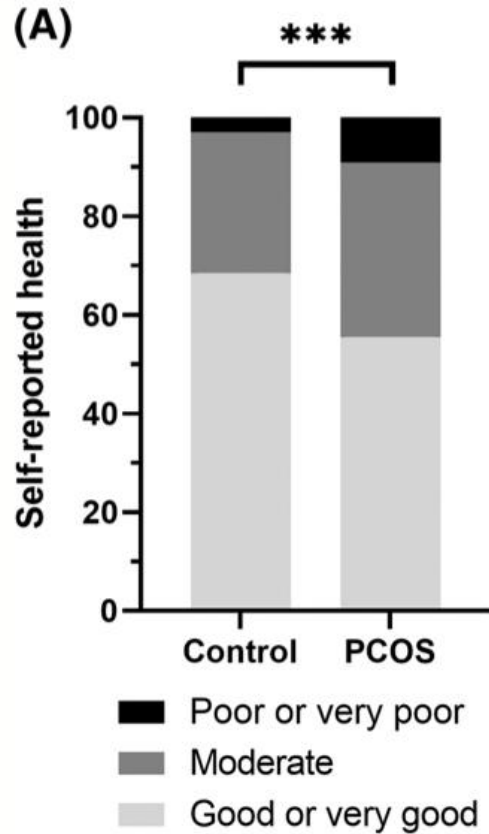

LT Linda Kujanpää
Naistentauteihin erikoistuva lääkäri

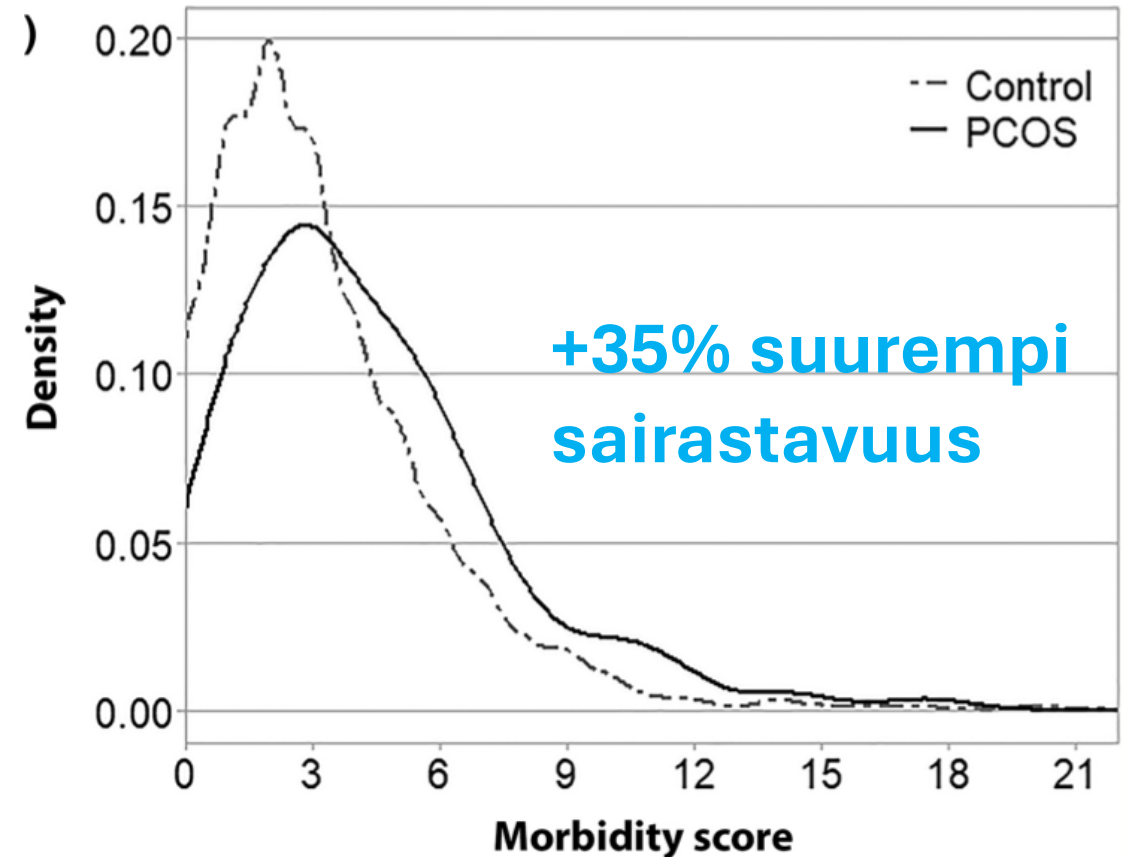
PCOS

PCOS, terveys ja sairastavuus

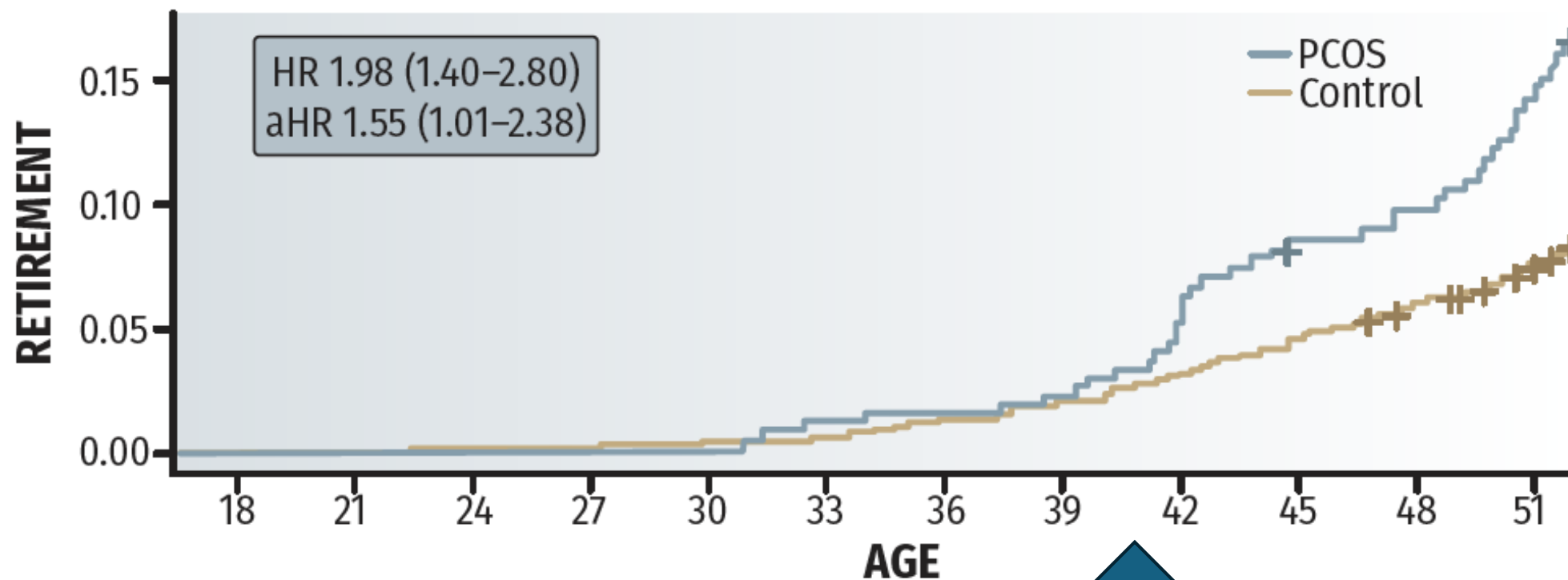
Useammin huono
tai erittäin huono
terveydentila

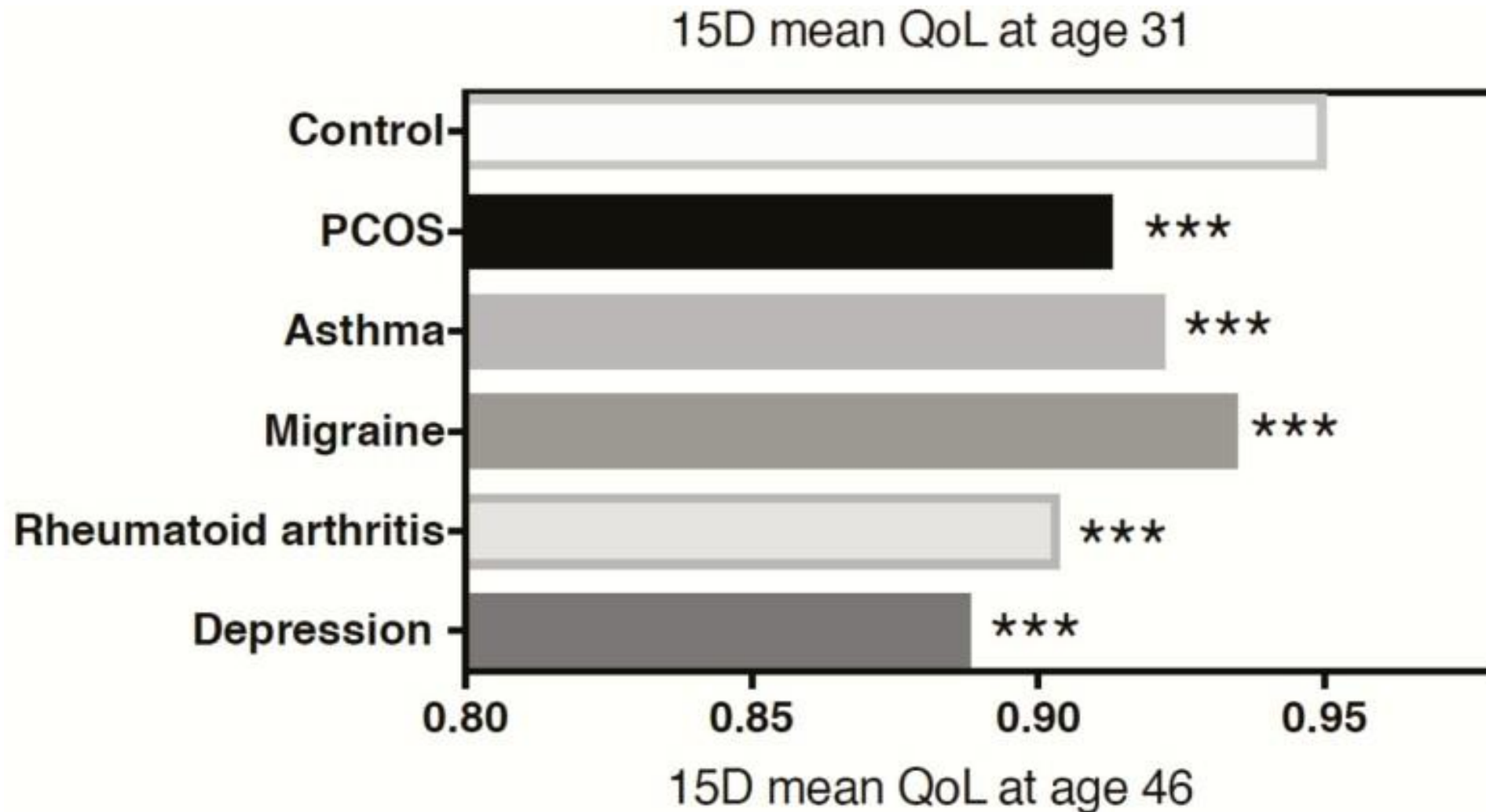
PCOS ja työhyvinvointi

- Huonompi työkyky ja enemmän poissaoloja (+30 pv 2 vuoden seurantajaksolla)
- Liitännäissairastavuus selitti huonoa koettua työkykyä

Ennenaikainen eläköityminen

PCOS ja elämänlaatu

Projektin tavoite

- Lisätä osaamista ja tietoisuutta naistyypillisistä oireista ja näiden vaikutuksista työkykyyn sekä poistaa häveliäisyyden kulttuuria naisterveydestä keskusteltaessa.
- Tavoitteena on naistyypillisten oireiden parempi tunnistaminen, hoitaminen tai hoitoon ohjaus, ja tätä kautta naisten työkyvyn tukeminen.

Riikka jatkaa...

